

FINANČNÍ SPRÁVA

Daňová kontrola

Legislativní úprava

- **Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád**, ve znění pozdějších předpisů (dále též „DŘ“) - § 85 až § 88a, související ustanovení (např. § 5 až § 9 – základní zásady správy daní, § 13 až § 16 – místní příslušnost správce daně, § 27 – zmocněnec, § 31 – odborný konzultant, § 60 až § 63 – protokol o ústním jednání, úřední záznam, § 64 až § 65 – spis, § 66 až § 68 – nahlížení do spisu, § 76 – jednací jazyk, § 78 a § 79 – vyhledávací činnost, § 80 až § 84 – místní šetření, § 89 a § 90 – postup k odstranění pochybností, § 92 – dokazování, § 96 – svědci ...)
- **Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky** – zejména § 8 odst. 2 (vykonává působnost na celém území České republiky), § 10 odst. 4, písm. b (provádění daňové kontroly)

Daňové řízení

Daňové řízení = řízení, které se vede za účelem naplnění základního cíle správy daní.

Základní cíl správy daní:

- správné zjištění a stanovení daně
- zabezpečení úhrady daně

Daňové řízení

Kontrolní činnost

- Kontrolní činnost představuje ucelený soubor úkonů, kterými správce daně prověřuje tvrzení daňových subjektů, aby bylo **dosaženo cíle správy daní** → **správné zjištění a stanovení daně**
- Jedná se o **vyhledávací postupy** a **kontrolní postupy** vymezené v DŘ - upravuje § 78 až § 90 DŘ
- **Současný trend** – zaměření na vyšší efektivitu prováděných postupů a využívání dostupných moderních technologií v oblasti řízení kontrolní činnosti, např. centralizované vyhodnocování potenciálních rizik a rizikových skupin daňových subjektů
- **Rok 2024** – zaměření na daňové subjekty zapojené v řetězových podvodech šetřených na základě kontrolních hlášení, nesoulad v údajích vykazovaných dodavateli a odběrateli v kontrolních hlášeních, prověření daňových povinností u subjektů provozujících svou činnost na vybraných internetových platformách (ubytování, přepravní služby), ověření správnosti nastavení převodních cen, oprávněnost uplatnění slevy na manželku/manžela, uplatňování nezdanitelných částek v souvislosti s ukončením smluv o penzijním připojištění a soukromém životním pojištění

Pojem daňové tvrzení

Daňovým tvrzením je:

- a) Řádné daňové tvrzení** – daňové přiznání, hlášení (kontrolní hlášení, souhrnné hlášení), vyúčtování

- b) Dodatečné daňové tvrzení** – dodatečné daňové přiznání, následné hlášení (následné kontrolní hlášení, následné souhrnné hlášení), dodatečné vyúčtování

Daňová kontrola - § 85 až § 88a DŘ

- **Kontrolní postup**, který probíhá v rámci nalézacího řízení (vyměřovacího nebo doměřovacího – viz okno 4).
- Ucelený souhrn úkonů (pravomocí), kdy správce daně prověřuje tvrzení daňových subjektů a skutečnosti, které mají vliv na **správné zjištění a stanovení jejich daňové povinnosti**.

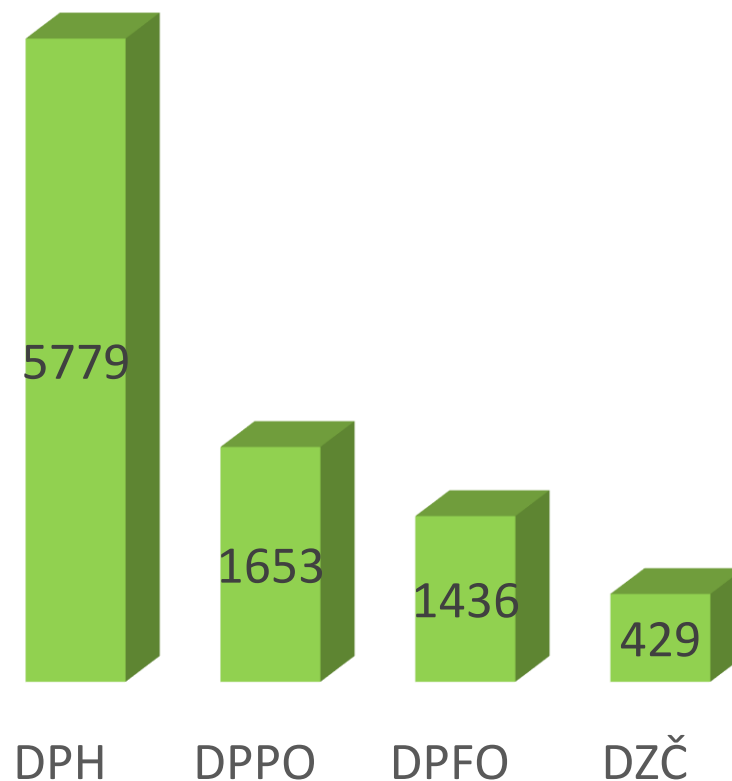

Daňová kontrola – rok 2024

(údaje v grafu jsou uvedeny v tis. Kč)

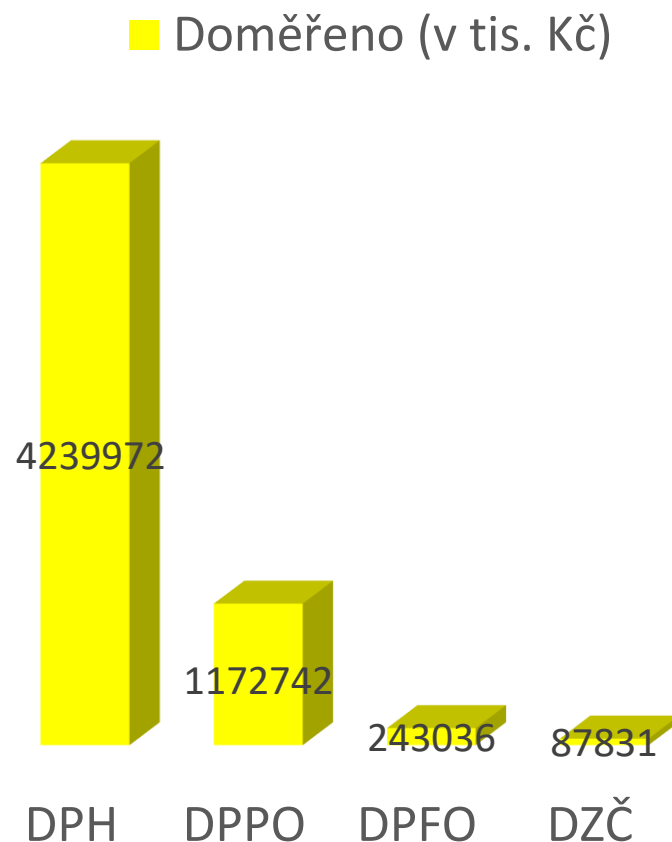
■ Počet ukončených DK

Daňová kontrola představuje formalizovaný **kontrolní postup**, který správce daně využívá v případech, kdy je nutné provést časově a věcně rozsáhlejší prověřování tvrzení daňového subjektu nebo jiných skutečností rozhodných pro správné zjištění a stanovení daní.

Daňová kontrola – rok 2024

- **Kontrolní činnost na DPH** – zaměření na odhalování řetězových podvodů na DPH, na prověření uplatnění nároku na odpočet daně, nepřiznání uskutečněných zdanitelných plnění, prověření úplnosti hodnoty uskutečněných intrakomunitárních transakcí nebo prověření uplatněné sazby DPH
- **Kontrolní činnost na DPPO** – zaměření na neoprávněné uplatňování nákladů a položek odčitatelných od základu daně, nezahrnutí výnosů z podnikání do základu daně a šetření převodních cen a korunových dluhopisů
- **Kontrolní činnost na DPFO** – zaměření na nepřiznání všech příjmů podléhajících dani, chybně vedená daňová evidence, neprokázání daňové uznatelnosti výdajů
- **Kontrolní činnost na DZČ** – zaměření na nelegální poskytování pracovní síly

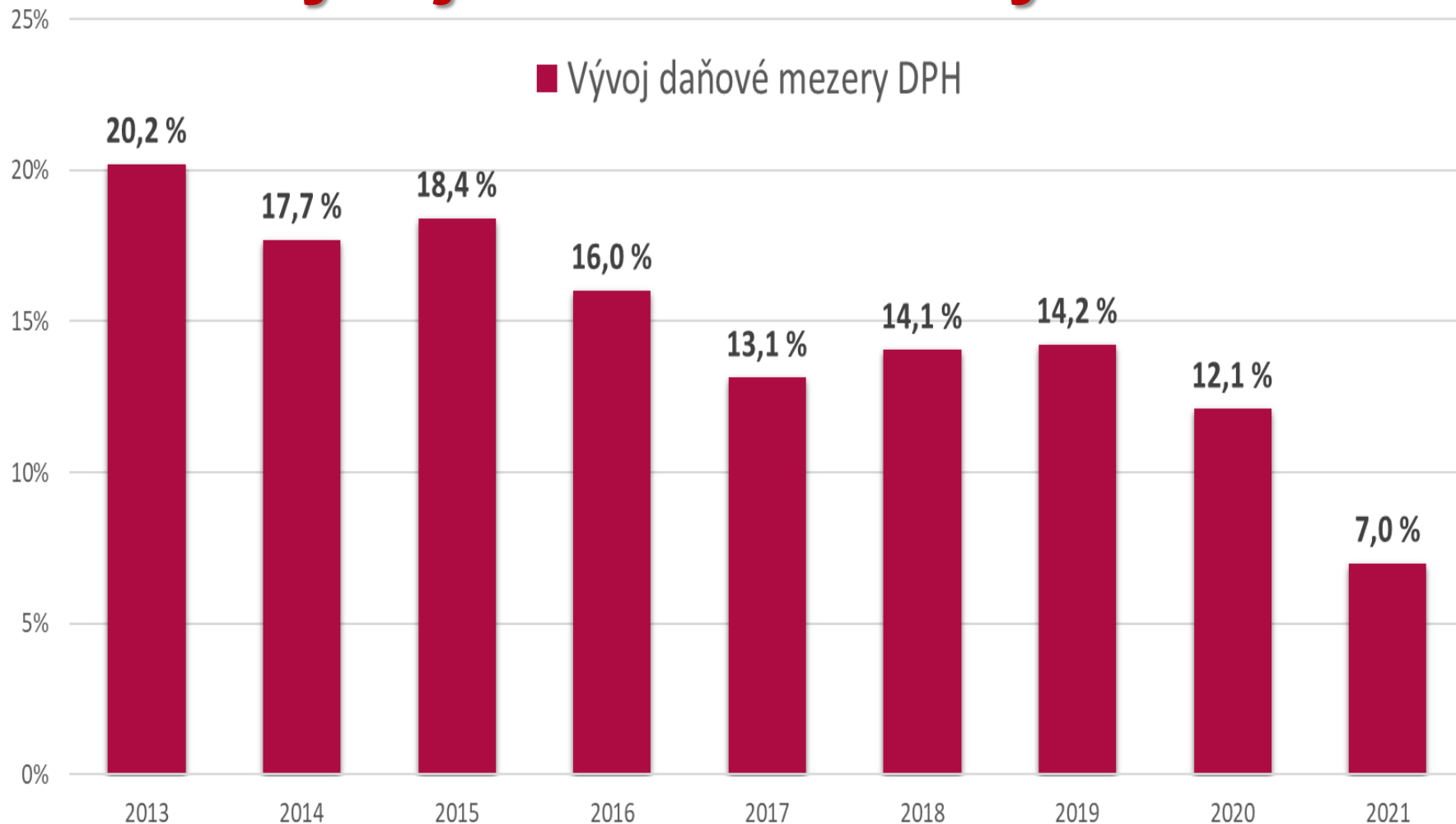
Podněty předané orgánům činným v trestním řízení

- Daňová kriminalita dlouhodobě představuje nejrozsáhlejší a nejzávažnější část hospodářské kriminality z hlediska způsobené škody
- Nejčastěji podávanými trestními oznámení ze strany finanční správy jsou podezření ze spáchání trestného činu zkrácení daně
- **Příklady nejzávažnějších oznámených trestných činů:**
 - sdělení obvinění u několika případů krácení DPH a daně z příjmů ze závislé činnosti v souvislosti s nelegálním poskytováním pracovní síly, škody v řádech stovek miliónů korun,
 - skupina 12 fyzických osob, která se prostřednictvím „nastrčených“ obchodních společností snažila obohatit na dovozu šperků z drahých kovů z třetích zemí, škoda zkrácení DPH nejméně 234 mil. Kč,
 - rozkrývání trestné činnosti v souvislosti s vystavováním fiktivních faktur, škoda více než 149 mil. Kč,
 - provozování flotil vozidel provozujících přepravní služby zpravidla prostřednictvím elektronických platforem, škoda dosáhla 80 mil. Kč.

Daňová mezera DPH

- **Mezera ve výběru DPH** = rozdíl mezi částkou, která byla za daný rok na DPH reálně vybrána a teoretickou daňovou povinností dovozenou z výkonu ekonomiky
- Rozdíl je zapříčiněn především rozsahem šedé ekonomiky, daňovými podvody, vyhýbání se daňovým povinnostem a chybami v daňových přiznáních
- Výsledky aktuální studie Evropské komise potvrdily dlouhodobý trend snižování mezery ve výběru DPH v Evropské unii
- V ČR došlo ke snížení daňové mezery na DPH z 20,2 % v roce 2013 na 7 % v roce 2021
- Pozitivní vývoj daňové mezery na DPH potvrzuje úspěšnost ČR v boji s daňovými úniky a podvody
- Prokazatelně největším přínosem pro potírání podvodů na DPH bylo zavedení kontrolního hlášení (od 1.1.2016)

Vývoj daňové mezery DPH

Zahájení daňové kontroly

Zahájení daňové kontroly - kdy

- po uplynutí lhůty pro podání řádného daňového přiznání, pokud nebylo podáno (přednost před zahájením daňové kontroly má výzva k podání daňového přiznání),
- po podání řádného nebo dodatečného daňového přiznání před vyměřením, tj. před stanovením daně – není vydán platební výměr nebo dodatečný platební výměr (daňová kontrola probíhá ve vyměřovacím řízení)
- po podání řádného nebo dodatečného daňového přiznání po vyměření, tj. po stanovení daně – je vydán platební výměr nebo dodatečný platební výměr (daňová kontrola probíhá v doměřovacím řízení),
- vždy ve lhůtě pro stanovení daně, která činí 3 roky (§ 148 DŘ)

Zahájení daňové kontroly - jak

- daňová kontrola je zahájena doručením oznámení o zahájení daňové kontroly (může být korespondenčně nebo osobně v rámci ústního jednání s daňovým subjektem), tj. formální zahájení daňové kontroly
- oznámení o zahájení daňové kontroly je písemnost, která obsahuje označení kontrolovaného daňového subjektu, předmět a rozsah daňové kontroly, požadavky správce daně (které dokumenty správce daně požaduje předložit), práva a povinnosti daňového subjektu, otisk úředního razítka a podpis správce daně
- správce daně je povinen začít bez zbytečného odkladu prověřovat tvrzení daňového subjektu a jiné okolnosti rozhodné pro správné zjištění daně, tj. faktické zahájení daňové kontroly

Daňová kontrola - předmět

Předmět DK (co se bude kontrolovat) - daňové povinnosti, tvrzení daňového subjektu nebo jiné okolnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně, které se vztahují k jednomu daňovému řízení.

Předmět daňové kontroly je nutné vztáhnout k jedné dani za jedno zdaňovací období nebo k jednotlivé skutečnosti.

Daňová kontrola - rozsah

Rozsah daňové kontroly – skutečnosti, které budou v rámci daného předmětu kontrolovány.

Daňová kontrola může být zahájena:

a) v plném rozsahu

b) v omezeném rozsahu, tj. omezena na skutečnosti vztahující se např. k jednomu obchodnímu případu, k jednomu obchodnímu partnerovi, jen na výdaje, jen na jeden řádek daňového přiznání, jen na jeden oddíl kontrolního hlášení apod.

Rozsah lze v průběhu daňové kontroly rozšířit nebo zúžit.

Daňová kontrola – předmět a rozsah (příklady)

Příklad 1:

Předmět - Daň z přidané hodnoty za zdaňovací období březen 2024

Rozsah – zdanitelná plnění vykázaná na řádku 40 daňového přiznání k dani z přidané hodnoty přijatá od dodavatele XY

Příklad 2:

Předmět - Daň z přidané hodnoty za zdaňovací období červenec 2025

Rozsah – zdanitelná plnění vykázaná v oddíle B3 kontrolního hlášení

Příklad 3:

Předmět - Daň z příjmů právnických osob za zdaňovací období kalendářní rok 2024

Rozsah – odpočet na podporu výzkumu a vývoje uplatněný na řádku 242 daňového přiznání k dani z příjmů právnických osob

Příklad 4:

Předmět - Daň z přidané hodnoty za zdaňovací období 2. čtvrtletí 2025

Rozsah – dodání zboží do jiného členského státu odběrateli XY vykazané na řádku 20 dodatečného daňového přiznání k DPH

Příklad 5:

Předmět – Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti za zdaňovací období od 01.01.2024 do 31.12.2024

Daňová kontrola – místo provádění

- u daňového subjektu – sídlo, provozovna, kancelář, kancelář účetní nebo daňového poradce,
- u správce daně - v případě, že daňový subjekt nemá vhodné místo k dispozici nebo nechce místo poskytnout,
- částečně u daňového subjektu a částečně u správce daně

Daňová kontrola – práva a povinnosti daňového subjektu a správce daně

Základním právem i povinností daňového subjektu i správce daně je spolupracovat s druhou stranou = **součinnost**.

Nezbytná součinnost a komunikace je předpokladem pro uplatnění práv a povinností jak správce daně, tak i daňového subjektu.

Při dodržování zásady součinnosti pak lze předpokládat rychlý a efektivní průběh daňové kontroly.

Daňová kontrola – práva daňového subjektu

- být přítomen jednání se svými zaměstnanci nebo dalšími osobami, které vykonávají jeho činnost
- předkládat důkazní prostředky nebo navrhnout jejich provedení
- vyvracet pochybnosti správce daně
- vyjádřit se k výsledku kontrolního zjištění
- na předložení služebního průkazu úřední osobou
- podat stížnost proti nevhodnému chování úřední osoby nebo proti postupu správce daně
- být včas vyrozuměn o termínu konání svědecké výpovědi
- nahlížet do spisu

Daňová kontrola – povinnosti daňového subjektu

- prokázat svou totožnost
- spolupracovat se správcem daně
- umožnit správci daně provedení daňové kontroly
- zajistit vhodné místo a podmínky pro provádění daňové kontroly
- poskytnout nezbytné informace (organizační struktura, zaměstnanci a jejich pracovní náplň, uložení účetních záznamů...)
- předložit důkazní prostředky prokazující jeho tvrzení
- nezatajovat důkazní prostředky
- zapůjčit správci daně vyžádané doklady

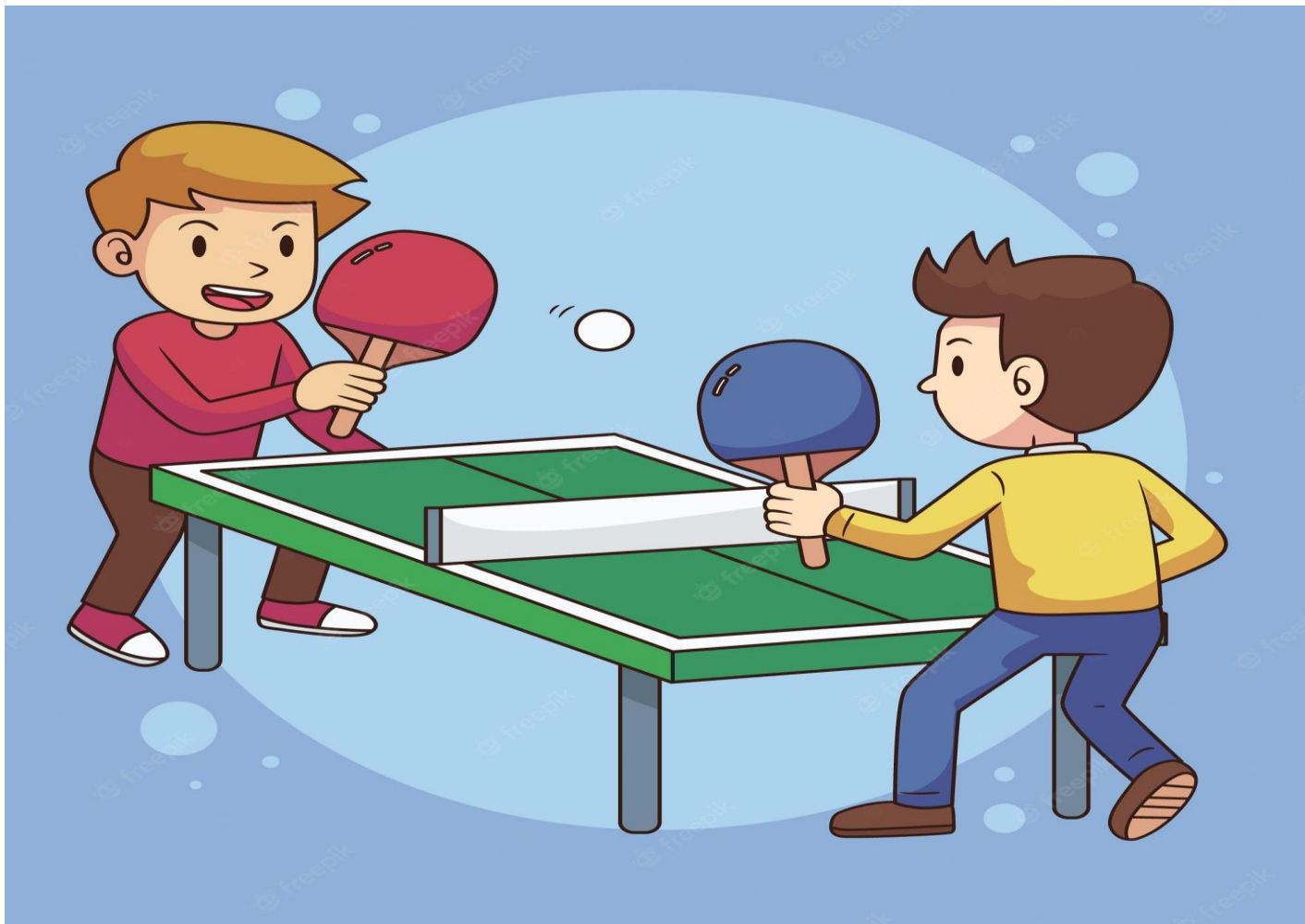
Daňová kontrola – pravomoci správce daně

- může pořizovat obrazový nebo zvukový záznam z jednání (předem musí seznámit osoby, které se jednání účastní)
- má právo na přístup na pozemky, do provozní budovy, místnosti a místa, včetně dopravních prostředků a přepravních obalů, k účetním záznamům nebo jiným informacím (i na technických nosičích dat)
- má právo na informace o používaných programech
- může si vyžádat výpis nebo kopii účetních záznamů
- může odebrat vzorky věcí pro účely bližšího posouzení

Daňová kontrola – povinnosti správce daně

- prokázat se služebním průkazem
- mlčenlivost o tom, co se při správě daní úřední osoba dozvěděla
- používat jen takové prostředky, které co nejméně zatěžují daňový subjekt a ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní
- poskytnout daňovému subjektu přiměřené poučení o jeho právech a povinnostech
- vycházet daňovému subjektu vstříc, je povinen vyvarovat se nezdvořilostí
- postupovat tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady

Daňová kontrola – dokazování (§ 92 DŘ)

Daňová kontrola – dokazování (§ 92 DŘ)

- spolu s rozhodováním **je nejdůležitější činností správce daně**
- umožňuje **zjistit skutkový stav** nezbytný pro rozhodování a naplnit tak cíl správy daní (= správné zjištění a stanovení daně a zabezpečení její úhrady)
- provádí jej správce daně
- má několik fází:
 - ★ označení důkazních prostředků daňovým subjektem
 - ★ vyhledávání důkazních prostředků
 - ★ zajištění důkazních prostředků
 - ★ následné provádění důkazních prostředků
 - ★ hodnocení důkazních prostředků

Daňová kontrola – dokazování (§ 92 DŘ)

- v daňovém řízení nese důkazní břemeno daňový subjekt, který má povinnost:
 - a) daň přiznat – tj. břemeno tvrzení
 - b) své tvrzení doložit – tj. břemeno důkazní
- daňový subjekt může důkazní povinnost splnit:
 - ★ předložením konkrétních důkazních prostředků (zejména účetnictvím a jinými povinnými evidencemi)
 - ★ navržením provedení konkrétních důkazních prostředků (pokud je není schopen sám opatřit, např. výslech svědka)

Daňová kontrola – důkazní prostředek

= podklad, kterým lze zjistit skutečný stav

- tvrzení daňového subjektu
- listiny (doklady, smlouvy, objednávky, emailová korespondence, evidence DPH, fotodokumentace...)
- znalecké posudky
- svědecké výpovědi
- podklady od jiných orgánů veřejné moci
- údaje poskytnuté třetími osobami (výzva § 57 DŘ)
- údaje získané z odpovědi na žádost o mezinárodní výměnu informací

Daňová kontrola – výsledek kontrolního zjištění (VKZ)

- Správce daně sepíše dosavadní VKZ provedl-li dokazování ke všem skutečnostem, u kterých to považoval za nezbytné (vzhledem ke správnému stanovení daně)
- VKZ obsahuje:
 - ★ výsledky správce daně – skutkové a právní závěry
 - ★ popis důkazů, ze kterých správce daně vycházel
 - ★ úvahy, kterými se řídil při hodnocení důkazů
 - ★ důvody, proč správce daně neprovedl a nezohlednil důkazní prostředky navržené daňovým subjektem

Daňová kontrola – VKZ

- správce daně musí s dosavadním VKZ seznámit daňový subjekt (§ 88 odst. 2 DR):
 - ★ v rámci ústního jednání
 - ★ korespondenčně
- správce daně stanoví daňovému subjektu přiměřenou lhůtu (rozhodnutí), ve které se může k VKZ vyjádřit:
 - ★ povinnost správce daně, právo daňového subjektu
 - ★ nesmí být kratší než 8 dnů, správce daně musí přihlédnout k rozsahu VKZ
 - ★ daňový subjekt může požádat o prodloužení lhůty
 - ★ ve lhůtě se daňový subjekt může vyjádřit k VKZ, vznést výhrady, případně navrhnout jeho doplnění
 - ★ daňový subjekt se může vzdát lhůty pro vyjádření se k VKZ

Daňová kontrola – zpráva o daňové kontrole

- v případě, kdy je VKZ konečný, sepíše správce daně zprávu o daňové kontrole
- Obsah zprávy o daňové kontrole:
 - ★ odkaz na oznámení o zahájení daňové kontroly, popř. i na oznámení o rozšíření daňové kontroly
 - ★ konečný VKZ
 - ★ hodnocení zjištěných důkazů
 - ★ stanoviska správce daně k vyjádření daňového subjektu k dosavadnímu VKZ
 - ★ způsob stanovení daně, daň a její výpočet
 - ★ podpis úřední osoby, která provedla daňovou kontrolu

Daňová kontrola – ukončení

- daňová kontrola je ukončena doručením oznámení o ukončení daňové kontroly
- přílohou oznámení o ukončení daňové kontroly je zpráva o daňové kontrole
- oznámení o ukončení daňové kontroly má formu rozhodnutí
- oznámení o ukončení daňové kontroly lze doručit:
 - ★ v rámci ústního jednání
 - ★ elektronicky
 - ★ zásilkou

Daňová kontrola – ukončení

JAK SE CÍTÍŠ?

Průběh daňové kontroly - shrnutí

Zahájení DK
(doručení
oznámení o
zahájení DK)

Dokazování
(§ 92 DŘ)

Sdělení
dosavadního
výsledku
kontrolního
zjištění

- a) DS reaguje
- b) DS nereaguje

Ukončení DK
(doručení
oznámení o
ukončení DK a
zprávy o DK)

Užitečné odkazy

- www.financnisprava.gov.cz → Daně → Daňové tiskopisy
- www.financnisprava.gov.cz → Daně → Legislativa a metodika (přehled nejčastějších daňových zákonů, pokynů, sdělení a vyhlášek)
- www.financnisprava.gov.cz → Finanční správa → Informace o FS ČR → Výroční zprávy a informace o činnosti
- www.financnisprava.gov.cz → Finanční správa → Pro média → Rozsudky nejvyššího správního soudu
- www.financnisprava.gov.cz → Finanční správa → Nabídka zaměstnání, odborných stáží a praxí
- Oficiální facebookové stránky – Finanční správa ČR
- Instagram – financnisprava.cr

Děkuji za pozornost

